

AF: ANE SØBY ESKILDSEN & JANNIE HALD
FOTO: HENNING GREGERS JENSEN

MØD JANNIE HALD

43-årige Jannie Hald er afdelingslæge på kalkklinikken på Aarhus Universitetshospital. Her behandler hun osteoporosepatienter og andre med kalkproblematikker. Læs hendes tanker om arbejdet og følg med i nedslag på en helt almindelig dag.

Hvorfor valgte du osteoporose-området?

Jeg blev fanget af forskelligheden i den skjulte sygdom, som så mange lever med – og endnu flere ikke ved, de har. Man mærker den jo ikke, før det første brud rammer.

Som fagperson og som borger oplever jeg, at det skeletale helbred ofte overses og ignoreres. Samtidig er for eksempel en hoftefraktur en meget alvorlig hændelse med en betydelig øget dødelighed. Her kan en indsats i tide gøre en stor forskel og forebygge meget lidelse.

Hvad fylder hos dine patienter?

I osteoporoserådgivningen oplever jeg, at der er et stort behov for at tale om emnet. Mange føler ikke, de bliver forstået – eller får ikke den forklaring, de føler behov for, hos den praktiserende læge. Ofte er det måske et spørgsmål om, at en god forklaring og en dybdegående samtale om et emne, der kommer tæt på, tager tid. På den måde mærker jeg, at mit arbejde i osteoporoserådgivningen gør en stor forskel.

Flere føler, at emnerne kommer tæt på. Har man røget eller drukket for meget, været immobil eller undervægtig? Igen er mange uforstående overfor, hvorfor osteoporose rammer 'mig'? Måske har man altid levet sundt, været aktiv og i gang. Der er nogle gange, men langt fra altid, en oplagt årsag til osteoporose. Arven spiller også ind og kan ofte være den 'ubekendte'.

Mange er ramt af bekymringen om at 'ende' som et ældre familiemedlem, der har haft svær osteoporose – og måske aldrig modtog behandling. Nogle oplever dertil, at det kan være svært at tale om arv og risikoen for at give sygdom videre til sine børn. Heldigvis er behandlingerne nu langt bedre, og en DXA-scanning er blevet en almindelig og tilgængelig undersøgelse, der hurtigt afklarer, om man har osteoporose. Mange vil derfor blive diagnosticeret og få mulighed for at forebygge næste brud. ●

ET DØGN MED JANNIE HALD

*Hveranden mandag
rådgiver Jannie Hald
Osteoporoseforeningens
medlemmer.*

06.00 Starter dagen med at lufte hunden, en ivrig samojede på tre år. Vækker børnene, fodrer katten. Spiser morgenmad og vender dagens program med familien og cykler derefter afsted mod sygehuset.

8.00 Læger på Hormon- og Knoglesygdomme mødes til konference. Nattevagten videregiver de vigtigste hændelser og informerer om de sygeste patienter. I dag er der ingen syge kolleger, så planen går op. Morgenmødet afsluttes med kort undervisning om diabetes.

9.00 Første patient er en ældre kvinde, som får Alendronat og er glad ved behandlingen. Hun har fået behandlingen i en del år, og det er tid til at overveje en pause, for at undgå potentielle bivirkninger ved langtidsbehandling. En pause har været forsøgt for år tilbage, hvor hun dog allerede ved DXA-scanningen året efter var faldet betydeligt i knoglemineralmasse – og behandlingen blev genoptaget. Det bekymrer hende, om hun kan undvære medicinen. Derfor har vi en samtale om, hvorfor, hvornår og hvordan en pause igen skal forsøges. Når man én gang har oplevet smertelige sammenfald i ryggen, handler det om igen at turde stole på sin krop. Det er en svær balance.

10.20 70-årig kvinde kommer til kontrol et år efter vellykket operation af bi-skjoldbruskkirtelsygdom. Arret var helet fint, og kalkniveauerne i blodet var igen normale. Hun har osteoporose, og derfor er det vigtigt, at hun så vidt muligt undgår sygdom, der fremskynder afkalkning af skelettet. Hun havde bemærket, at musklerne efter operationen fungerede bedre – og at hun faktisk tænkte mere klart nu. Vi fik en samtale om, hvordan høje kalkniveauer i blodet kan have indflydelse på mange organsystemer. Fremadrettet skal hun gå til kontrol hos sin egen læge.

12.00 Godkender blodprøver på et par patienter med en arvelig form for knogleskørhed. De deltager i et forskningsprojekt, hvor vi undersøger om en knogleopbyggende osteoporose-behandling er bedre til at forebygge knoglebrud end den vanlige behandling. Denne patientgruppe har en medfødt defekt i kollagen-proteinet og oplever mange knoglebrud.

12.20 Mødes til middagskonference og spiser samtidig min ostemad. Vi drøfter udfordringer og forløb for de indlagte patienter. Undervisning prioriteres højt, og læger i den ambulante klinik skiftes til at præsentere en lærerig opgave fra formiddagen.

13.40 Mand på 82 år kommer gående med en rollator til konsultation. Det er to måneder siden, han faldt på badeværelset og fik brud på lårbenshalven. Manden har osteoporose. På grund af tidligere mavesår er han nu overgået fra Alendronat til intravenøse infusioner med Aclasta. Han fortæller, at rollatoren mest er en transport på grund af de store afstande på sygehuset. Hjemme går det fremad med en enkelt krykke. Han er i tvivl om det mest hensigtsmæssige kalktilskud, og jeg beder ham tale med vores dygtige ambulatoriesygeplejerske. Tilråder ham at fortsætte med den træning, han er godt i gang med.

15.00 Da de sidste breve er læst og de sidste telefonopkald afsluttet, flytter jeg mig over i Center for Sjældne Sygdomme. Sammen med kolleger fra to andre specialer ser jeg en ung patient med opblussen i en alvorlig karsygdom, som har brug for behandling.

15.30 Forskningsmøde, hvor vi taler om igangværende projekter og drøfter mulighederne for at få mere forskning i gang. Vi kan lære af hinanden og dele gode idéer, og det er sjovt og øger fællesskabet. På et universitetshospital er forskning vigtigt, for hele tiden at udvikle viden og nye behandlinger og tiltag.

16.50 Cykler hjemad. Går en tur i skoven med hunden, starter aftensmaden op, og laver lektier med ungerne. Spiller et spil kort og hjælper min søn med at lave invitationer til en kommende børnefødselsdag.

20.30 Besvarer et par mails. Læser og forbereder programmet til et kursus, som jeg skal afsted på i morgen.

22.30 Pakker tasken, og ser et afsnit 'Tæt på Sandheden' med Jonatan Spang, inden jeg går i seng.